

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
CARRETERA DE GIRONA, NÚM. 27

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Espanya, 4'50 pessetes l'any; Estranger 5 pessetes.

Una Buena Cura

*La que sale más barata
La más activa*

Para obtener instantáneamente una deliciosa agua mineral, gaseosa refrescante y que contiene todos los principios activos de las aguas minerales más afamadas, basta con hacer disolver en un litro de agua ordinaria UN PAPEL de

LITHINÉS

del **Dr GUSTIN**

Tal agua mineralizada preserva á los sanos, los cuales pueden tomarla á cualquier edad, y cura á los enfermos de todas las afecciones:

RIÑONES - VEJIGA - HÍGADO - ESTÓMAGO
ARTICULACIONES - GOTA - PIEDRA
REUMATISMOS - ARTERIOESCLEROSIS

12 Papeles dan 12 litros de Agua Mineral
por el precio de una botella de agua mineral ordinaria.

Depositarario único para España: M DALMAU-OLIVERES, Paseo de la Industria, 14, BARCELONA y en todas buenas Farmacias y Almacenes.

CICLOS

SANROMÁ

CAMPEONATOS

DE

≡ CATALUÑA ≡

50 Kilometros PISTA
LÉRIDA

1.º J. JANER
2.º M. LLOPIS

FONDO CARREZERA
SABADELL

1.º J. JANER

(Pneus Pirelli)

A. SANROMÁ

Balmes 62 - Tel. A-1445

BARCELONA

ALFOMBRES

TAPICERIES

LLENCERIA

H. Blanco Bañeres

Plaça St. Jaume **BARCELONA** : : : Call 21 : : :
TELEFON 190 A **BARCELONA** St. Honorat, 1 i 3

IMPORTACIÓ DIRECTA DE TÀPIÇOS
DE SMIRNA I PERSIA (ORIENT)

ESPECIALITAT AMB ELS ANUSATS
A MA DE FABRICACIÓ NACIONAL

FRAMBUSINA

BISCUIT DELICIOS

ELABORAT PER LA

Fleca d'en J. Coll

— de —

LA BISBAL

Preneu-lo amb llet i cafè
Preneu-lo sucat amb vi;
Preneu-lo a l'hora del té,
Sempre és delicat i fi.

Recomaneu-lo als malalts, feu-ne sopa a la mainada, demaneu-lo en cafès i fondes. Es garantitzat com a substàncies, alimentici i econòmic.

Dipòsits i sucursals
Palamós: Establiment de en Matias Mabres. = Palafrugell: Fleca d'en Baldiri Ferrer. = Torroella de Montgrí: Fleca d'en Roc Vilá. = La Escala: Fleca d'en E. Pascual. = Figueras: Fleca de J. Juncá. = Joan Matas, 6 id. Fleca de en M. Ferrer, Cervantes 36. = Calonge: Fleca d'en M. Tolaguera. — Girona: Fleca d'en R. Soler Cort, Real, 14

IMPORTANT

Despatx i Taller de Mecànica Dental de
Francisco Francés

Reconstrucció i reparació de Dentadures artificials.

Dentadures d'or : Treballs de pont : Corones d'or

PREUS MODICS.

Plaça de la Murada, 5. Palamós.

EMILI NOYA

INSTAL·LACIONS

per a aigua, gas i electricitat

: Reparacions de maquinaria :

Carrer Major

Fusteria i Ebanisteria

— DE —

Lluís Sais Agustí

Successor d'En Josep Marull Agustí

Carrer de Munt, 3

NOTA important: Aquesta casa se fa càrrec de tot el servei funerari.

Adroher Germans

Telefon, 212. Apartat, 18.

Telefon interurbà, 3.

==== GIRONA ====

maquinaria elèctrica.

material elèctric

Magatzem de Maquinaria i articles per a les arts del llibre.

CEFERI GORCHS I ESTEVE

Rambla de Catalunya, 91.

BARCELONA

Existència de màquines d'impremta de la gran acreditada casa MARINONI = Màquines de cosir amb fil-ferro i xorxets = Tipos comuns, Titolars i Vinjetes de la Fundició DEBERNY; especialitat en lletres angleses caligràfiques, litogràfiques i talla dolça, de les quals n'hi ha sempre existència en magatzem = :: Teles per a Enquadernació :: = Filets de coure: gran assortit en magatzem dels més usals en pòlices de 1-2 i 3 kilòs.

Llibres de Baptismes de la Parròquia de Santa Maria del Mar

(Continuació)

De la llarga llista de cognoms palamosins en el segle XVI se'n desprèn —i es pot ben afirmar— que no hi havia llavors a la vila cap gota de sang castellana. Són noms castissos catalans. N'hi ha alguns d'Itàlia i es comprèn que hi siguin per les relacions constants de Catalunya amb genovesos i pisans i per la influència imperialista tinguda a Sicília, Còrcega i Sardenya. Aixís llegim *Grego, Massoni, Seneri, Mosso, Sparagaro*. La gràfia de gairebé tots ells és també genuïnament catalana; sols hi trobem el cognom *Vergoñós* amb gràfia castellana. Tots els plurals femenins acaben en *e* com el preconitzat sistema actual: *Boixedes, Carreres, Casanoves, Ribes, Guàrdies, Hargues*; de manera, que és de col·legir que amb el temps d'influència castellana, noms topogràfics i noms pairals, per corrupció, prenen la terminació *a*. Consta en la llista el cognom de *Sureda*, ben significatiu en nostra comarca per la indústria que va implantar-s'hi en l'últim terç de la divuitena centúria.

Il·lusionats estàvem de trobar el cognom *Pedra* perquè el primer rellotger aparegut a Catalunya era veí de Palamós i es deia Joan de la Pedra i aquest artífex vivia en 1.444. Caldrà mirar els cognoms del segle XV que figuren en l'Arxiu Municipal.

Contents hem estat de trobar-hi el de *Llitrà* que fou el d'un frare agustí qui adquirí fama i donà no n a nostra vila per ses condicions excel·lents de predicador.

Figuren en la llista tots els noms dels masos de l'encontorn de la vila: *Guàrdies, Gorgoll, Gallart, Agustí, Canyet*. El primer, el de *Guàrdies*, que és el del mas situat a la vessant de Roqueta, fa pensar per son significat si l'origen del cognom era diferent, perquè avui és desaparegut; però en el segle que estudiem hi havia un cirurgià palamosí anomenat *Guàrdies*.

Es cita molt el Veïnat de la Fosca i d'açò no podem suposar altra cosa que era format de les masies escampades. Relluen els noms de tots els pobles veïns, sens deixar el de St. Antoni. També s'hi cita el Portal de la Costa.

El Rector de Vall-llobrega venia sovint a batejar, esdevenint-se no poques vegades que el Rector de nostra Parròquia era padrí.

Dels oficis no citats en la llista, per aparèixer en anys més tardans n'hi ha un que és important de retreure perquè pot donar el camí per a saber dades de l'ornat de l'esglèsia. Es el d'*imaginaire* artista o pintor d'imatges, escultor: *Joan Carreres*, el qual, sens dubte contribuí a l'esplendor del nostre temple.

Hi ha també un argenter anomenat *Dimas Marquès*.

Surten també els següents:

Saig.

Pastor.

Hortelana.

Portaler.

Hostaler i també el de Taverner.

No para l'abundor de barrilers, ço que prova que el negoci de vi era important.

El pas constant de galeres espanyoles i italianes donava ocasió de batejos en la nostra parròquia. En 1625 fou batejat un fill de Penavera, criat de Sa Majestat i de sa muller Maria de Hervias, essent padrí un canonge de Sigüenza. En 1633, un moro que anava en la galera *Santa Catarina*.

Una dada històrica del referit any 1633, que transcrivim:

«8 de desembre, dia de la Concepció 1633, se féu una absolució general per tota la vila de Palamós essent comesa al Pare Pla i al P. Finyx de la companyia de Jesús per ordre del senyor Oficial i en benefici de tot se féu lo dit dia una processó passejant lo S. Sagrament per part de la vila i també se beneiren los termes suplicant a Nostre Senyor Déu aplacàs la ira contra los habitants de Palamós.»

Abundava en aquell temps el nom de *Montserrat* aplicat a homes. Molts de cognoms es feminitzaven; així llegim: Brugarola, Gallarda, Vernosa.

(Continuarà)

Faules

De Lafontaine, traduïdes excel·lentment per En Josep Carner

El corb i la guineu

Oi, mestre corb en un arbre es plantà
 tenint en son bec un formatge!
 I la mestressa guineu que ho flairà
 parlà en e x estil de llenguatge:
 — Senyor Corb, magnífic hereu!
 i que en sòu de gentil, i que bell em sembleu!
 I si és de tant d'aventatge
 vostre cant com vostre plomatge,
 sou el fènix, ben cert, entre tots els boscats.—
 Estufava's el corb en oir l'escomesa,
 i per mostrar tots els encants
 de sa veu, obre el bec, deixa caure sa presa.
 La copsà la guineu i digué:— Bon senyor;
 diu que tot adulator
 viu a despeses d'aquell que s'hi encanta.
 Bé val un formatget una lliçó tan santa.—
 El corb, confós de l'averany,
 jurava, un poquet tard, de defugî el parany.

El llop pledejant contra la guineu davant el mico

— M'han robat, deia el llop, és clâ.
 A una guineu veïna, bé prou donada al vici,
 per aquell robatori cregut, empaperà.
 El plet al mico pertocà:
 les parts el defensaren i no advocats d'ofici.
 Temis no haviat treballat,
 de memòria de mico, en fet més embullat.
 El magistrat suava al seient de justícia.

Quan prou hagueren disputat
 replicat i cridat i avalotat,
 el jutge diu, sabuda liur malícia:
 — Temps ha que el vostre geni m'esdevingué palés
 pagueu tots dos la multa sobirana,
 perquè tu, llop, et queixes enc que no et prenguin res
 i tu, guineu, has pres allò que se't demana.

Retorn

Ja podem anunciar que l'obra lírica, així titulada, original del Director de MARINADA, En Miquel Roger i Crosa amb música de l'eminent Mestre En Josep Sancho Marraco, serà estrenada en el *Saló Carmen* el dia de Reis, a la tarda.

Serà, verament, una solemnitat, perquè, per primera vegada a Palamós, tocarà una orquestra complerta formada amb mestres de Barcelona, la qual ans del començ de l'obra, donarà un concert de sardana, cançó i obres sinfòniques del mestre citat senyor Sancho Marraco.

Ell dirigirà concert i obra. La circumstància de que el propi autor sigui el director dóna la garantia màxima, majorment si es considera que ell podrà polir tot el treball de l'Orfeó «Ocellada» perquè vindrà, a tal intent, dies abans.

El treball de preparació és ara intensíssim, regnant entre els cooperadors el major entusiasme. L'acció de l'obra passa a un poble de la costa i parlen els personatges, el llenguatge mariner, que és la forma dialectal més eufònica.

El distingit artista En Francesc Vidal, ha pintat una expressa decoració que és la Catifa de Palamós.

Podem avançar també que en l'obra hi ha un duo que és una peça magistral i una sardana, fresca i inspirada de caient empordanès.

Sardanes

El concert que donà l'Orfeó «Ocellada» en la vetlla del 6 del corrent fou sardanístic. Descomptades les cançons populars i l'Himne dels Orfeons cantats en la primera part, tota la resta de composicions foren sardanes, essent la firma de gairebé totes elles de l'eximi compositor, el Mestre N'Enric Morera. Comptà l'Orfeó amb el concurs de la cobla «La Principal» de nostra vila. Calia que a la nostra cobla, ben estimada arreu de Catalunya, li tributés l'entitat choral les honors d'omplir una part de concert. Fou una recordança del treball agermanat que feren l'any anterior en la ciutat de Perpinyà.

La cobla sola interpretà dugues sardanes d'En Morera i una d'En Serra, totes antigues, que foren molt plaentes i que recolliren grans aplaudiments.

L'Orfeó donà la primera audició de la *Sardana de la pàtria*, de l'esmentat Mestre Morera, obra inspirada, himne valent, que fóra motiu de gran entusiasme si la cantessin tots els Orfeons de Catalunya en una sola massa. Arribarà un dia forçós en que tots els Orfeons de nostra pàtria hauran de cridar-se els uns als altres i ajuntar-se i homenatjar el mestre popular i amostar a tot Catalunya la intensa i rica producció de sardanes, igual que amosta un ric hom totes les belleses ufanoses, ràpidament crescudes, en el seu verger.

El fecund i inspiradíssim compositor fa commoure l'ànima popular. Indubtablement és el que més domina la dansa nacional, fins al punt de que tothom arriba a creure que és empordanès. En les seves sardanes, el ritme és sempre ballador; la melodia, tirada i fresca, com una cançó popular, i alhora hi han fragments de contrapunt i distingides figuracions que porten el segell del gran tècnic, sense tenir l'enfarfec de confusió ni la pompa de les produccions simfòniques. *Empordà, Empordà i Roselló, Les fulles seques, La sardana de les Monges* i la última més amunt citada *La sardana de la pàtria*, són obres que obeeixen a un criteri artístic immutable i a una inspiració frescorosa. L'artista vol guanyar l'ànima popular, i triomfa.

Com que la composició de la sardana reflexa la llibertat de nostra terra, i pot admetre en son motllo, totes les idees i concepcions, hi han compositors d'alta volada que només es preocupen de compondre la dansa sobre una contextura simfònica de grans proporcions i en surten també triomfants.

En la present tardor, hem vist consagrat i honorat el talent d'En Juli Garreta en els concerts de l'orquestra d'En Pau Casals.

D'una banda, la sardana, impressiona el poble senzill; d'altra, encisa el públic selecte. Quina virtut tan miraculosa té la nostra dansa! Natural és que els savis músics estrangers quan arriben a una plaça empordanesa exclamin: «No hi ha espectacle tan emocionant com la dansa vostra, que sembla una dansa religiosa». I no serà estrany que si arriba a propagar-se en les grans orquestres, tot el món respiri l'encís de l'essència catalana, de l'emoció patriòtica.

En la gran guerra, per enardir els soldats de la Bretanya, feia sonar una música les cançons autoctònes, i l'enardiment era fort. A Catalunya, en cas de batalla, caldria tocar sardanes perquè seria remoure la fibra més sensible i aguda del cor patriota.

Si de tanta transcendència són les dugues formes distintes de composició, hem de somniar en que una d'elles ha de desaparèixer? De cap manera. La sardana es d'una llibertat absoluta. Tampoc hem de donar, doncs prerrogatives ni preferències. I el que és de desitjar que de l'onada de joves compositors — tots els quals rendiran culte a la dansa nacional — n'hi hagi part que segueixi el camí del mestre Morera, que és el tradicional d'En Pep Ventura i d'En Josep Serra, i altra part se decanti a la manera d'En Juli Garreta que és la de revestir la sardana amb els ropatges simfònics.

Les puntes catalanes

Les puntes catalanes,
 com glop de escuma, eixint,
 de Palamós a Blanes
 la costa van seguint.
 Escumós ris d'onades
 llur fi teixit, apar;
 que el geni de les fades
 brodà vora del mar;
 i fades són les nines,
 que al moure els bells ditets,
 de fil les trenes fines
 trenar fan als boixets.
 Cada un que es descabdella
 saltant sobre el coixí,

torna's gentil poncella
que el bes de l'art fa obrî.
Les puntes són penyora
de goigs, pel litoral;
la joia encisadora
que riu en tot casal.
S'escampen com estrelles
en roba espurnejant
i el brill de llurs centelles
als cors va enlluernant.
Clavant-les en les teles,
que encanten de blancor,
les belles damiselles
les aimen com tresor.
Les puntes, d'una deesa
les creà el gai somrís;
esclat són de bellesa;
dels somnis són l'encís.
Llurs robes hi engalana,
joiell del floc nadiu,
la dona catalana;
que sempre amb elles viu.
De flors nevada embosta,
les nostres puntes són;
són filles de la costa
que estima tot el món.

FRANCESC MARULL

El país lluminós

Meridional

(Continuació)

* * *

S'espargí a bord una congoixa en veure passar un home malalt. Convençuts els qui havien d'ésser sos veïns que no haurien de sentir llaments ni esgarips, s'aliviaren.

La cabina a dos era tan petita que només podia manejar-s'hi un i encara topant de cantons si havia d'estirar els braços. Un sol lavabo en el reduït pany horitzontal a les lliteres, i una sola lluern, rodona com la lluna, de la part de babor. Naturalment, fou el malalt estès en la jussana llitera. Desencaixat de la terrabastada, va indicar, més amb signes que paraules, son desig de quietud i de son. Sinistra aprensió de morir en aquella cabina estreta com un armari el tenia sòpit i alacaigut.

— No vòs pas beure un xic de vi ranci?

— No.

— O de medicina?

— No, home, no em diguis res.

S'aclucà el sofrent. En Joan Pi, satisfet de preveure's altificat a la condició que son company deixava, volia ésser complidor estricte en quant fos menester a la cura i salut de l'enyoradís. — «Jo estaré sempre al teu costat; et vetllaré totes les nits, si això precisa»; havia dit amb entusiasme de gentil companyonia; però llavors, a l'observació de la cambra com una carculla, on hauria de respirar l'aire infecte del febrós, va témer per la seva salut tot i ésser de bronze. Fressejà, tossí, amb l'intent que Robert l'interpel·lés. Va fixar-se amb la cara del malalt que sobreixia dels llençols amb l'afinament i lividesa d'un cadàver.

No gosant molestar el pacient, En Joan Pi anà a coberta. Els passatgers pul·lulaven arreu, uns amb frenesi, altres, en badocament; un cercle de felix família acomodada en les bancades, sostenint la mainada que volia jugar; una parella jove, recalçada en l'orla, parlant quetxament. Anava observant cares per saber quines foren les més amigues, les més condolents, cas que la malaurança final arribés a esdevenir. Estintolat a la barana de l'entrepont, veia borrar-se en el llustre de dugues clarors una massa de gent heterogènia, acatxada pel fato, coberta de mantes, sutze i pegalosa: tot l'estol de viatgers pobres qui havien de dormir a la serena estirats sobre el fustam. Famílies en-

teres s'apilonaven tot menjant un moç de pa per sentir en l'aire gelu l'escalfor de la sang. Oficials, polidament vestits, galanament parladors, se passejaven indiferents al tabustoll dels viatgers qui s'empenyien i plantofaven per entrar al vapor; indiferents a la campana qui anunciava el deslligament de les amarres, indiferents als plors que vessaven en la riba persones preses de gran consternació. Va requissar totes les dependències luxoses; en el gran menjador els cambriers elegants paraven taula; en el saló, a l'entorn del piano, un vol de jovenetes abraçaven la qui, a intervals riallosos, anava esboçant amorosa melodia fresca. En reeixir a coberta, ja la minsa claror era sols un blancall a l'Oest, i caps i cordatges semblaven els filaments d'una màquina estranya, faulosa, i tota la pinya d'edificis, vestits de boira, eren només rellevats per les torres i pinacles, qui apareixien com agulles d'una faixa negra. Clapoteig de corda en l'aigua, remor de la màquina, la melodia de la riallosa cantant com un fil de veu angèlica, bunior de veus, tot va ésser dominat dugues i tres voltes seguides per la sirena estrident. Després, la fressa de la màquina fou la dominadora.

Aguat per l'aprensió, retornà de bell nou a la cabina. El malalt dormitava, però a la remor de porta se deixondí ingratement.

— Què hi ha?

— Oh res! Vinc a veure si volies alguna cosa perquè ara jo iré a sopar. No respongué jamés En Robert, i el company, insistint, preguntà:

— Què et sembla, noi? Vós dir que irem bé amb una sola cabina? Potser que n'agaféssim un altra!

— I si a la nit necessités alguna cosa, com ho faria?

— Ah bé sí!

Altra volta la quietud del malalt fou alterada.

— I et sembla que haurem d'anar sempre amb aquest vidre tancat?

Robert seguí mut, comprenent, sens dubte, l'aprensió. I el temorec, arrufant celles i espatlles, s'encaminà al menjador a engolir tota la menja que li serviren i que fou exquisida.

Un jorn de calma benaurosa féu disfrutar a en Pi a més no poder. Son estòmac d'avestruç, trobà el compliment amb els millors requisits de que s'abellia; son cor juvenil i enamoradís trobà el beneplàcit de les damiselles qui a punt sempre eren de cantar i dansar; i com que no hi ha cosa més hilaria que la dansa a bord quan hi ha trapeig al mar, ell amb sa corpulència sostenia les figures delicades. I quant feia, contava-ho seguidament al malalt amb la viva expressió d'un geni comunicatiu que si conta rialles riu entretallant les paraules del recit i quasi perdent l'alè.

— Avui ens han donat una llagosta bullida amb salsa tàrtara. És el meu plat predilecte. Hauries rigut... Jo tenia al meu costat un senyor de molta cassusa, com jo mateix; però, noi, amb el tràngol que ha començat ans de dinar, l'home s'és anat posant groc, groc, com una cirera que es tornés poma, i de

cop, llença el tovalló a la taula i malmirant la llagosta — que es veu que li agradava d'allò més — ha fuit a tancar-se, jurant que mai més s'embarcaria. I jo m'he menjat la part que li tocava.

Tal recit a migdia; i al vespre el següent:

—Quin Chantilly per postres! Allò sí que era la flor de la flor de la llet! Ja et dic jo que serveixen de primera! Potser en menjaries un xic! Després ha vingut la segona part tan dolça com el Chantilly: he ballat amb la mossa més maca que he vist de molts anys: és anglesa i no ho sembla: esvelta, grassona, com una lluna plena. Entusiasmada, un cop que tombant-se el vapor, si no l'aguanto cau, li he dit que era la dona per mi somniada... i m'ha somrigut.

De raig, escometé:

—Eh que t'havia fet l'amor la Mary?

—No hi hagut res, contestà Robert, seriosament.

—Paraules, no; però demostracions, sí. Però si aquella noia no val res! T'agradaria veure la meva conquesta!

El malalt no se n'interessava gaire. Contava les hores que havien de transcórrer per a arribar a la mar blava.

El tràngol anà creixent de tal manera que l'endemà fou temporal. En Pi, arrapant-se a cada passa, pujà a coberta. Semblava una plaça d'on forta riuada havia esbandit la festa. En el cel aplomat corrien els núvols com gases mig esquinçades, i la mar, tota revolta, amb claps d'escuma tota confosa, ondulava en gran desnivell. La nau proejava les onades, tallant de ple llur sina que s'estrellava estriant-se en dues partions, una de les quals, la d'estribor, llengotejava en la coberta, retirant-se tan bon punt s'esbandia, igual que una urpa qui assatja el garfiment.

Un repte sec, com una encingletada, traspostà en Joan Pi:

—Tothom tancat a la cambra.

—Que hi ha perill? És nou el vapor?

El mariner l'engegà a l'oblit amb un gest de braços no gaire cortès. I el temorec, tremolant, penetrà a la cabina menuda com una caixa.

—Quin temporal! Fa feredat! Hi ha ordre que ningú es mogui de la cambra.

—Ja m'ho semblava, però no pas tant com vens a dir!

—Si t'incorpores, ho veuràs. Mira, exclamà En Pi, obrint el porticò de la lluernà.

El malalt, però, no pogué llucar res, perquè aquell va tancar de seguida l'aspitllera, de tan feresta que resultava la visió. Com que la nau decantava a babor, per l'ull rodó com la lluna, es veia constantment el sí de les onades.

—No m'hi havia trobat mai. No sé perquè han d'obligar a tancar-se en aquest armari!

El malalt més eixeribit, animava a l'home sà i fort.

—Ja se sap que la mar té joguines agres; però has de pensar que portem marins que saben on tenen la mà dreta i que dominen els elements.

Al cap de dugues hores de capeig del temporal, s'obri la porta, i un mariner, seuse mot, tirà dos salvavides.

—Eh!, cridà en Pi amb veu ronca d'espant. Que hi ha perill?

Per tota contesta va dir el mariner:

—Sí.

—I no podem anar a coberta?

—Sí.

Tremolant de cap a peus, En Joan Pi s'hi enfila. Ja hi havien algunes persones en actitud d'oradura. No hagué pas de preguntar. El perill estava en la capa de boira que s'anava espesseint i ennegrint, com un velari malèfic per esborrar el camí salvador, per anorriar l'enginy del nauta.

Reentrant en la cabina, mormolà com un moribund:

—Estem perduts. El temporal no seria res. Es la boira.

--Oh boira cruel!

En aquell instant la sirena repercutí, esparverant tot el passatge per creure's que era el senyal definitiu. Però a tota pressa corregueren veus que la sirena cornava per prevenir una probabilitat jassia molt remota, d'envestida.

—On som, preguntà Robert, amb la temença de naufragar en esculls.

—A la costa de França.

La nit vingué a augmentar la temença de mort. L'afrosa sirena continua va sonant, com una veu de malastre. Robert, resant piadós, s'entregava a la voluntat divina.

—Jo que tenia por de que m'haguessin de llençar al mar! Ja no soc sol! Tothom en perill!

I el sofrent semblava conhortar-se de la dolor general.

Amb espaume, En Joan Pi veia la mort en les onades garfidores o en els esculls inevitables. En el llarg mirall de sobre el lavabo, il·luminat per la llum elèctrica, se destacaven la sua faç i el seu bescoll, congestionats encara de la última fartalència, pletòrics de vida, tan vermells, que semblava que la sang havia d'espurnar-hi. Encara li aparia sentir entre mig de la remor tempestuosa la musica de la dansa i la rialla d'aquella a qui s'era declarat. Oh! Verament la mort era un càstig divinal per l'ambició que havia sentida de supplantar al company en l'altíssim i fortunós càrrec. Atuït, s'agenollà a l'espona del malalt i agafant-li les mans i petonejant-les digué:

Oh, amic de l'ànima! Déu em castiga! Jo he sentit una satisfacció interior de la teua malaltia perquè ella pot aportar-me la posició que ara tens.

El desvel d'una negror d'ànima inesperada excità el malalt.

—Això no pot ser. El sofriment t'ho fa dir.

— Oh sí! Perdona'm, amic.

— Et perdono, però no em deixis; porta'm a coll i salva'm quan hora sigui de lluitar. Tu voldràs fúger sol i jo quedaré aquí sepulcrat.

— T'ho juro, estimat amic.

S'abraçaren estretament. De prop i de lluny venien esgarips de terror, ploralles histèriques. A un fort estrèpit de sobre coberta, se prepararen a fúger, i ja l'home vermell i fort arborava en sos braços el malalt. De totes les cabines eixí la gent. Una veu, meravellosament serena, cridà:

— Que ningú es mogui. No hi ha cap perill imminent.

La nit passà, i al primer llustre del jorn la funesta boira s'era fosa. Durava el temporal, mes ço que hi feia? Va escampar-se un aire de seguretat, un alè de renaixença. Oh quina consolació tan inefable! El més rebel a Déu queia de genolls lloant sa misericòrdia. Els destres marins començaren de somriure, i el llur somris semblava la claror de nova vida. Hores més tard, el blau del cel apareixia, les aigües se calmaven, i tothom eixí a coberta per respirar amplemment, per salmejar la joia.

* * *

El vaixell entrà al Mediterrani. En Robert Gelart, de l'alegria semblà refer-se miraculosament. Com un tullit qui per virtut de la fe s'aixeca i surt curat de la piscina remeira, així ell.

— Oh amic! Preveig la llum. Sento la tebior de l'aire. Ja soc en el meu país. Serà que la calma ens afavoreix, però em fa l'efecte que entrem en un llac. Mar llatí, mar blau, joia del cor! Desfeta l'enyorança, lliure del fred i de la boira que m'havien entrat al moll dels ossos, em sento reviure, em sento curat. Vui aixecar-me.

— Sí que fas bon semblant! I t'irà bé de respirar l'aire tebi. Jo em vesteixo amb una esgarrapada i tindràs tot el *camerino* a la teua disposició.

MIQUEL ROGER I CROSA

Continuarà

Crònica local

Disfruta Palamós en la tardor present d'uns bells espectacles oferts per la Companyia d'En Barbosa, que és bona en conjunt. Hom diu que a Sant Feliu de Guixols fa plens cada dilluns i que a Palafrugell també aconseguix bones entrades. Aquí són regulars. La crisi inacabable! Es llàstima que no puguin obtenir les recaptacions de que la Companyia és mereixedora. Entre varies obres d'escàs interès, n'han posat d'interessants, com *La fuerza del mal* d'En Linares Rivas, *Rosas de pasión* d'En Martínez Sierra i *Cors de dona* d'En Rusiñol.

El cine va sostenint-se perquè és un espectacle que esclavitza moltes i moltes d'ànimes. I encara que la gent es desmaï d'acandiment van a veure les pel·lícules. D'acandiment n'hi ha. Moltes famílies, sense treball, no volen abandonar el poble, ja perquè en serien molt enyoradisses, ja perquè afalaguen l'esperança que el treball augmentarà. I no augmenta sinó la venda de palies. Prova de misèria és el robo d'uns quants duros que hi ha hagut en una botiga. La ronda nocturna s'és feta més activa, deixant de cantar els *serenos*.

Funció extraordinària donà l'Empresa del Cine per a presentar pel·lícules del Rif. La gent que hi va acudir contemplà tristament totes les llàstimes d'aquella campanya. Les Societats, que, com tot, senten la crisi, prossegueixen la mateixa vida; balls en El Port, Federal, Centre Econòmic. En aquest Centre posaren en escena els aficionats *Nofre Llonsa* i *Sebes al cap*; hi hagué també la votació per nomenar Conserge, quedant elegit En Lluís Lladó.

Al Centre Federal, els concerts de La Principal atrauen molta de gent. L'Agrupació Catalanista donà una vetllada el dia 8 en la sala de festes del Cassino "El Port". En Miquel Roger llegí un treball històric relacionat amb la idea de commemorar *La Batalla de les Formigues*, idea que ha estat molt ben acollida per totes les poblacions voteres, per l'Ateneu Empordanés de Barcelona i per la Joventut Nacionalista de Barcelona; En Conchs, En Suñé, i En Vicens cantaren respectivament *Aria de la Bohème*, *Vora voreta la mar* i *Sogno de Manon*; foren llegides dues poesies consagrades a la referida batalla, del llorajat poeta En Francesc de A. Marull i del poeta difunt En F. Ubach i Vinyeta; En Norbert Espinet declamà admirablement el *Sa-*

gramental de Mossèn Jaume Collell; magnífiques projeccions de la Costa Brava amb clixés i relació d'En Joan E. Camós fóren un número deliciós i molt aplaudit; En Parra feu jocs de prestidigitació i, per fi, un ballet amb totes les més belles damisel·les de la vila.

L'Orfeó donà un concert sardanístic del qual ne parlem en article apart. Poca concurrència hi hagué. Les primeres audicions foren "El Pardal" d'En Pèrez Moya i la *La Sardana de la Pàtria* d'En Morera. Alguns socis protectors es creien que en eix concert s'hi donaria l'obra lírica *Retorn*; aquesta obra, que serà posada amb orquestra completa i precedida d'un concert simfònic, ha d'ésser objecte, com és natural, d'una sessió extraordinària. El presupost atany xifres importantíssimes.

Els qui no han anat mai a dormir com les gallines veieren, una nit vers les 12, una immensa resplendor sobre St. Feliu de Guixols. A poc de mirar-ho, ja s'apreciaren flames. No era pas difícil d'endevinar que era suro o taps la pastura del foc. Alguns hi anaren seguidament en automòbil, trobant que cremava un dipòsit dels Docks de Palamós S. A. les existències del qual se consumiren per complet, essent valorades en 360.000 pessetes.

Pocs dies després, a la tarda la corneta hàbil d'En Fernández vibrava emocionada, alarmant tothom. Hi havia foc a la fusteria d'En Pere Clavaguera. En el Convent de les Germanes Carmelites, contigu al taller inflammat, hi hagué el sust de consideració. Gent i aigua apagaren les flames quan ja en la botiga no quedava res de bo.

Amb una crida del nunci arriba el turronaire Verdu, ja conegut d'anys en nostre poble. També haurà de flaquejar la venda del bon llamí, a malgrat de que un bon turró és com el cine.

A l'escorxador hagueren de sacrificar-se dues vadelles per malaltes.

Un bum-bum popular, general a tota la contrada, clama per l'arranjament del servei del Tramvia de Flassà a Palamós.

No ha pas durat gaire la competència d'automòbils. La forta empresa antiga torna veure's el camp lliure i els beneficis segurs.

El malastre dels negocis sembla que s'encomana a aquells que no hi tenen cap relació. Passà una tongada de dies que els pescadors havien poc peix.

El carrer major és esplèndid de llum mercès a un augment d'intensitat ofert per la C.^a *Empresas Elèctricas*.

A Portugal ha mort N'Agustí Ribas, un dels palamosins que més s'havien distingit en la coneixença del nostre art industrial. (A. C. S.)

Amb el lluïment acostumat celebraren les Filles de Maria la Novena a la Puríssima.

Teatre

Cors de dona, d'En Santiago Rusiñol

En el programa hi havia una carta que no sé si al públic allunyat de coses de teatre féu efecte, però que no en féu gaire a qui admira el gran artista Sr. Rusiñol i al seu intèrpret notable, Sr. Barbosa.

Fos això, fos el nom de l'autor, fos l'ofrena de català, lo cert és que hi havia a Teatre més públic que en les anteriors sessions.

L'obra, des del començ, ja porta pasta de vida, emoció de realitat, no aquells artificis que en les composicions castellanes, anteriorment ofertes, tenien. La mà de l'artista té gran habilitat en desenrotllar les situacions, però com que són reals, l'espectador queda seguidament corprès. La filla d'un home boníssim i d'una dona perduda, per l'educació religiosa que rep, salva la seva mare del vici i amb gran fortalesa d'esperit llença al carrer les figures crapuloses de que es veu amenaçada. En Rusiñol ha fet una comèdia moral, havent de passar, forçosament, per les escenes infectes del vici. Hi apunta la nota ben trista de que és la vellor, més que la influència de la filla, el tancament de la vida lliure. Però, amb tot, es despren que la joventut sana i forta triomfa completament.

La Companyia estava més encaixada dient el català. Feren bon treball les senyores Gai i Perelló. En Ginestet féu admirablement el paper de *Marquès*. En Barbosa ja havia d'actuar parat i recelós, en son paper d'home curat del vici per l'amor de sa filla, però, tal vegada, accentuà massa la tònica del personatge.

Els aplaudiments foren vius. I al final, artistes i públic canviaren el somris demostratiu de la bona vetllada.

Bloc Manelic i Dietari Manelic

De la casa Ricard Duran i A., fundadora i editora de les «Edicions Manelic», hem rebut el tan conegut *Bloc Manelic*, pertanyent a l'any 1922, el sèptim de la seva publicació, i ademés el dietari, de nova creació, titolat *Dietari Manelic*.

Per la popularitat adquirida pels dits *Blocs Manelic* no ens caldria parlar de la excel·lència i pulcritud editorial de dita publicació, però no podem sustreure'ns de manifestar que dit bloc ha sigut confeccionat amb tota cura i porta bon nombre de treballs en prosa i en vers completament inèdits; ademés va exornat amb qualques receptes de cuina catalana, amb notes històriques i arqueològiques i amb una riquesa de pensaments, un per cada dia, recollits dels homes més eminents, en saber, que el món ha tingut des dels temps remots.

El *Dietari Manelic* és un verdader llibre de caixa català, el qual acompanya una guia de coneixements de gran utilitat pràctica per a Catalunya.

Moviment del port

Vaixells entrats durant el mes de Novembre de 1921.

1, Vap., Atlas, (norueg); 2, vap., West Caddoa, (n. americà); 3, veler, Joven Paquito; 4, veler, Teresa; 5, veler, Joven Elena; 6, vap., Antzonekoa; 7, veler, Joven Paquito; 8, vap., Mont Sant; 9, veler, Montserrat; 10, veler, Joven Paquito; 11, veler, Angel de la Guarda; 12, veler, Vilasar de Mar; 13, veler, Montserrat; 14, vap., Alvarado (inglés); 15, veler, Joven Paquito.—Total 15.

Caixa d'Estalvis

Mes de Novembre

Nombre d'imposicions	Quantitats imposades	Reintegres	Quantitats pagades	Llibretes noves
57	1832	20	2021'90	1

Registre civil

Mes de Novembre

Naixements.—1, Vicens Frigola i Marcó.— 2, Maria del Carme Escoruela i Vidal.—3, Per i Umbert.— 4, Martina Ureña i Font.— 5, Dolors Grau i Amar.—6, Barberà i Martínez.—7, Leopold Gafarot i Torrent.— 8, Ramonet i Cama.—9, Marcó i Samarge.—10, Joan Condom i Gratacós.— 11, Francesc Prohias i Sorolla.— 12, Amparo Porta i Brugué.—Total 12.

Matrimonis.—Francesc Daniel i Millet amb Felicitat Fornés i Mas.—Total 1.

Defuncions.—1, Joan Ribas i Giralt, de 45 anys.—2, Josep Cursí i Puig, de 83 anys.—3, Dolors Pallí i Amat de 82 anys.—4, Miquel Sendra i Pou de 65 anys.—5, Josep Pallí i Amat.—6, Gertrudis Puig i Juanals, de 69 anys.—Total 6.

Els refredats, Dolors de Cap amb febre, cruiximents d'ossos, esgarrifances de fret, tant freqüents amb els canvis repentins de temperatura, són símptomes de la Grippe i Pulmonia.

Vosté deu preservar-se'n prenent el famós

Elixir del Dr. ARMSTRONG contra la Grippe

Aquest específic va evitar a Londres una hecatombe quan l'Epidèmia Mundial de Grippe, any 1918, se va propagà a aquella Capital.

No deixi Vosté de Consultar al seu Metge

Se ven en les següents farmàcies:

Dr. RUSCALLEDA Major, 33

J. CRUANAS-Rambla Vidal, 42

PELAI PAGÉS-Major 39

CARLES LLACH-Arrabal inferior, 11

JOSEP LLACH-Carrer Serra i Sans, 15

Sant Feliu de Guíxols

Sant Feliu de Guixols

Palamós

Palafrugell

La Bisbal

Comprimido Huidobro

base de Kola, Coca, Estricnina, Fósforo.

Restablece el vigor de los que padecen de postración o de bilidad en qualquiera de sus formas.

Fortifica y vigoriza a aquellos cuya constitución se ha debilitado por el trabajo intelectual excesivo, las penas los excesos y la vejez.

Ejerce acción directa sobre los centros nerviosos. comunica nueva vitalidad y restablece el vigor mental y físico.

Precio, 3'50 pesetas caja

De venta en la farmacia de PELAÑO PAGÉS.—PALAMÓS

Representante para esta provincia: NARCISO PALAHI.-Forsa, 24 GERONA

Grans tallers de Fotogravat

**REQUESENS,
OLIVER I HENRICH**

Plaça de Letamendi, 27 = Telefon, G. 1104

BARCELONA

FUNDICIÓ i Tallers mecànics i elèctrics

Tomás, Solés i C.^{ia} en Cta.

CARRETERA DE BARCELONA, 39 BIS

:: GIRONA

Telèfon Urbà n.º 242

Telèfon Interurbà per a conf. n.º 6

Hotel i cafè TRIAS

Situació immi-
llorable, davant
de la mar, de la

estació, del passeig i al costat de l'administració d'automòbils.

▣ Habitacions confortables ▣ Esplèndit saló menjador ▣

MAGNIFICA SALA DE BANYS D'AIGA DE MAR I DE DOLÇA

GARAGE

TELEFON, 35

Companyia General de Comerç. S. A.

(CABANS MAGI VIÑALS)

TRANSPORTS I ADUANES

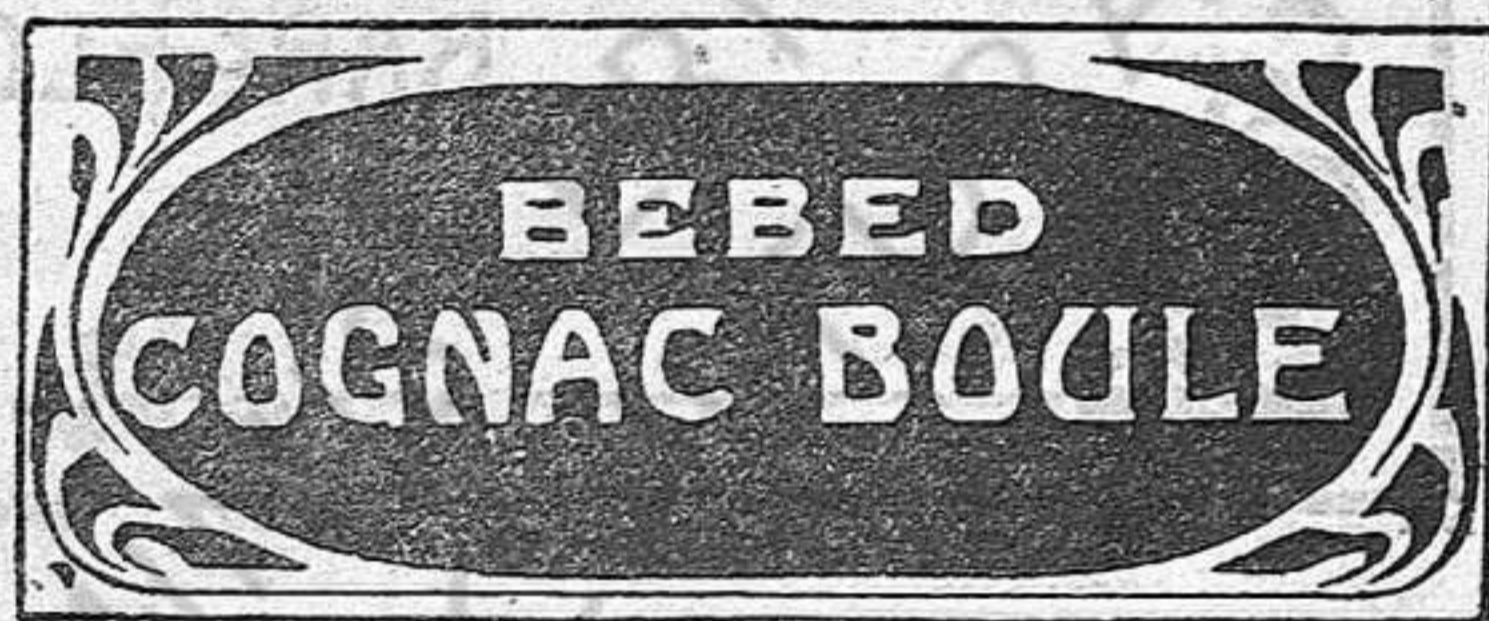
Carrer Cristina, 2

TELEFON, 1692

Cases a Port-Bou, Cer-

- Barcelona -

: bere, Irún i Hendaya :

DOMINICO BONNET

SANT-FELIU DE GUIXOLS

Fabricant de les EXQUISIDES ESPECIALITATS MUNDIALS

Gran licor ESTOMACAL BONET

Anís refinat EL TROMPO

IMPORTACIÓ I EXPORTACIÓ

Primera casa a Espanya d'articles per a l'industria suro-tapera.

**Colonials, Drogues, Ferreteria, Papers pintats, Pro-
ductes químics, Ultramarins, Vins i Licors, etc. etc.**

Representant de Caixes i Báscules :

BAUCHE, de Reims.

PIBERNAT, de Barcelona

EXPORTACIÓ A TOTS ELS PAISOS

CASA FUNDADA EN 1852

Sastreria de Joan Prat

ESPECIALITAT EN UNIFORMES

≡ Ronda de Sant Pere, 7, entressol ≡

:: BARCELONA ::

M. NADAL

METGE-OCULISTA

Ex-Ajudant del Servei Oftalmològic de l'Hotel Dieu de París

Rambla Pi i Margall, 12-14

SANT FELIU DE GUIXOLS

HORES DE CONSULTA: de 9 a 12 i de 3 a 5.

Dies festius: de 10 a 12

